

SPRIEDUMS LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja M. Zelmene
un tiesneši L. Ramiņa un Dz. Zvaigznekalna
ar sekretāru I. Boreiko,
piedaloties zvērinātam advokātam R. Vonsovičam

2005. gada 23. martā izskatīja atklātā tiesas sēdē Brīvības bulvārī 34, Rīgā, administratīvo lietu **akciju sabiedrības "Air Baltic Corporation"** sūdzībā par **Konkurences padomes 2003.gada 11.marta lēmumu Nr. 12**, sakarā ar akciju sabiedrības "Air Baltic Corporation" apelācijas sūdzību par Rīgas Centra rajona tiesas 2003. gada 4. septembra spriedumu.

Noklausoties tiesneses M. Zelmenes ziņojumu un lietas dalībnieku paskaidrojumus, civillietu tiesas kolēģija

konstatēja:

2003.gada 28.aprīlī akciju sabiedrība (turpmāk tekstā – AS) "Air Baltic Corporation" iesniegusi Rīgas Centra rajona tiesā sūdzību par Konkurences padomes (turpmāk tekstā – KP) 2003.gada 11.marta lēmumu Nr. 12.

Sūdzībā norādīts, ka 1999.gada 16.jūnijā KP ar savu lēmumu Nr.23 konstatēja, ka starp AS "Air Baltic Corporation" un AS "Transareo Airlines" 1998.gada 1.augstā noslēgtais sadarbības līgums ir vienošanās, kurā ietverta noteikumu mērķis ir konkurences ierobežošana regulāro starptautisko pasažieru gaisa pārvadājumu tirgū, ar ko ir pārkāpts Konkurences likuma 15.panta pirmajā daļā noteiktais aizliegums. 1999.gada 29.decembrī KP pieņēma lēmumu Nr.31, ar kuru AS "Air Baltic Corporation" tika uzlikta soda nauda 0,7% apmērā no AS "Air Baltic Corporation" 1998. finansu gada apgrozījuma, kas ir LVL 158 354. AS "Air Baltic Corporation" šo KP lēmumu pārsūdzēja tiesā un ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2002.gada 7.jūnija spriedumu sūdzība noraidīta. Par iepriekšminēto tiesas spriedumu AS "Air Baltic Corporation" iesniedza kasācijas sūdzību un paralēli tiesvedībai sūdzības iesniedzēja lūdza KP uzsākt administratīvā akta procesu no jauna un samazināt iesniedzējai uzliktās soda naudas apmēru, ņemot vērā to, ka lietas tiesiskie un faktiskie apstākļi bija izmainījušies. AS "Air Baltic Corporation" atsauca savu kasācijas sūdzību un 2002.gada 9.oktobrī ar Augstākās tiesas Senāta lēmumu kasācijas tiesvedība lietā izbeigta.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka tā 2002.gada 14.novembrī ir iesniegusi KP vēstuli, kurā lūdza sniegt AS "Air Baltic Corporation" argumentētu lēmumu un uz šo vēstuli saņēma KP 2003.gada 11.marta lēmumu Nr.12, ar kuru noraidīts iesniegums par administratīvā akta procesa uzsākšanu no jauna.

Iesniedzēja norāda, ka šo KP lēmumu uzskata par prettiesisku un atceļamu, jo 2002.gada 18.jūlijā tikšanās laikā ar AS "Air Baltic Corporation" pārstāvjiem KP amatpersonas informēja, ka ir apstākļi, kas dod pamatu uzsākt administratīvo procesu no jauna, un solīja izskatīt jautājumu par soda naudas samazinājumu, tādēļ ieteica atsaukt Senātā iesniegto kasācijas sūdzību, lai paātrinātu lēmuma pieņemšanu par

soda naudas samazināšanu. Tā kā kasācijas sūdzība pēc KP ieteikuma tika atsaukta, tad administratīvā akta procesa neuzsākšana no jauna ir rupjš tiesiskās paļāvības principa pārkāpums. AS "Air Baltic Corporation" vairākkārt gan vēstules, gan mutiski sniegtajos paskaidrojumos, KP ir izklāstījusi izmainījušos lietas tiesiskos un faktiskos apstākļus, uz kuriem pamatojoties, saskaņā ar MK noteikumu Nr.154 "Administratīvo aktu procesa noteikumi" 90.pantu var uzsākt administratīvo aktu procesu no jauna, jo šo noteikumu 92.punktā paredzētais 6 mēnešu termiņš ir skaitāms no dienas, kad administratīvais akts ir kļuvis nepastrīdams, tātad tam apstāklim, ka Ministru Kabineta noteikumi Nr.284 iesnieguma pieņemšanas dienā vairs nebija spēkā, nav nozīmes, un tas ir pretrunā ar tiesiskās paļāvis principu.

Sūdzības iesniedzēja lūdz tiesu atzīt par spēkā neesošu KP 2003.gada 11.marta lēmumu Nr.12, ar kuru KP noraidīja AS "Air Baltic Corporation" 2002.gada 14.novembra iesniegumu Nr.489/11/02 par administratīvā akta procesa uzsākšanu no jauna; uzlikt par pienākumu KP izskatīt vēlreiz pēc būtības iesniegumu par administratīvā akta procesa uzsākšanu no jauna un samazināt AS "Air Baltic Corporation" ar KP 1999.gada 29.decembra lēmumu Nr.31 uzlikto soda naudu atbilstoši jaunajiem apstākļiem.

Sūdzība pamatota uz Administratīvā akta procesa noteikumiem 43., 56., 61-63., 83., 73., 90.-93. punktiem.

Ar Rīgas Centra rajona tiesas 2003.gada 4.septembra spriedumu atteikts apmierināt AS "Air Baltic Corporation" sūdzību par Konkurences padomes 2003.gada 11.marta lēmumu Nr.12.

Tiesa spriedumā norādījusi, ka nevienā tiesību normā nav noteiktas tiesības ikvienai personai griezties valsts pārvaldes institūcijā ar iesniegumu par administratīva akta procesa uzsākšanu no jauna lietā, kurā jau ir izdots un kļuvis neapstrīdams administratīvais akts, pie tam, iesniedzot šādu iesniegumu, saņemot iestādes lēmumu par to, ka tiek uzsākts administratīvais process, kurā noteikti tiks pieņemts personai labvēlīgs administratīvais akts.

Ministru kabineta 1995.gada 13. jūnija noteikumu Nr.154 "Administratīvo aktu procesa noteikumi" 90. un 93.punktā ir noteiktas tiesības, nevis pienākums, iestādei uzsākt administratīvā akta procesu no jauna lietā, kurā administratīvais akts ir kļuvis neapstrīdams.

Tiesa lietā nav konstatējusi, ka KP lietā pārsūdzētais lēmums ir pieņemts, neievērojot tiesību normas, kas nosaka attiecīgā administratīvā akta izdošanas procesa gaitu, ka šis lēmums pēc satura ir pretrunā tiesību normām, ka KP nav pareizi piemērojusi tiesību normas, vai, ka tas ir pieņemts, KP pārkāpjot tās kompetenci, tāpēc tiesa atteikusi apmierināt sūdzību.

Par šo tiesas spriedumu AS "Air Baltic Corporation" iesniegusi apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka tiesa nav pareizi izvērtējusi sūdzības sniedzēja argumentāciju, t.i. to, ka KP pārkāpusi tiesiskās paļāvības principu, bez tam tiesa kļūdaini ir interpretējusi MK noteikumu Nr.154 "Administratīvā procesa noteikumi" 90.-92.punktus, kā arī nepareizi atsaukusies uz Konkurences likuma 8.panta 2.daļu.

Apelators norāda, ka pirmās instances tiesa ir nepareizi novērtējusi pierādījumus, norādot, ka AS "Air Baltic Corporation" iesniegumos KP nav izteikusi lūgumu uzsākt administratīvā akta procesu no jauna. AS "Air Baltic Corporation" 2002.gada 14.novembra iesniegumā KP tika uzskaitīti apstākļi, kas dod pamatu uzsākt administratīvā akta procesu no jauna, tika norādīts uz trūkumiem KP 2002.gada 28.oktobra lēmumā (tajā apgalvots, ka nepastāv apstākļi administratīvā akta procesa uzsākšanai no jauna), kā arī lūgts novērst šos pārkāpumus – uzsākt administratīvā akta procesu no jauna. Arī pārsūdzētajā KP lēmumā ir norādīts, ka tiek noraidīts AS "Air

Baltic Corporation" 2002.gada 14.novembra iesniegums par administratīvā akta procesa uzsākšanu no jauna.

Apelācijas sūdzībā lūgts atzīt par spēkā neesošu KP 2003.gada 11.marta lēmumu Nr.12, ar kuru KP noraidīja AS "Air Baltic Corporation" 2002.gada 14.novembra iesniegumu par administratīvā akta procesa uzsākšanu no jauna, kā arī uzlikt par pienākumu KP izskatīt vēlreiz pēc būtības AS "Air Baltic Corporation" 2002.gada 14.novembra iesniegumu Nr.489/11/02 par administratīvā akta procesa uzsākšanu no jauna.

KP iesniegusi rakstveida paskaidrojumus sakarā ar apelācijas sūdzību, kuros norāda, ka to neatzīst un uzskata pirmās instances tiesas spriedumu par pamatotu un likumīgu, jo tiesa vadījies pēc tiesību normām un lietas apstākļiem. Paskaidrojumos norādīts, ka KP 2003.gada 11.marta lēmums Nr.12 nerada AS "Air Baltic Corporation" tiesību un likumisko interešu aizskārumu, jo šis lēmums nedibina, negroza, nekonstatē un neizbeidz tiesiskās attiecības. Atteikums uzsākt administratīvā akta procesu no jauna nerada AS "Air Baltic Corporation" tiesiskas sekas, tas rada faktiskas sekas, bet tiesisko apstākļu maiņa, uz kuru pamata AS "Air Baltic Corporation" lūdza KP uzsākt administratīvā akta procesu no jauna, jau ir izvērtēta vairākās tiesu instances. KP paskaidrojumos lūgts apelācijas sūdzību noraidīt.

Tiesas sēdē AS "Air Baltic Corporation" pārstāvis zvērināts advokāts Romualds Vonsovičs uzturēja apelācijas sūdzību pēc tajā norādītajiem motīviem, lūdza apmierināt iesniegto sūdzību un atzīt par spēkā neesošu pārsūdzēto KP lēmumu, uzliekot par pienākumu KP uzsākt administratīvo procesu no jauna sakarā ar AS "Air Baltic Corporation" iesniegumu. AS "Air Baltic Corporation" pārstāvis tiesas sēdē norādīja uz to, ka pašlaik spēkā esošā Administratīvā procesa likuma 87.pants tieši paredz administratīvā procesa uzsākšanu no jauna uz iesnieguma pamata arī tad, ja administratīvais akts ir kļuvis neapstrīdams.

KP pilnvarotais pārstāvis Māris Baltais tiesas sēdē apelācijas sūdzību neatzina un paskaidroja, ka KP argumenti ir izklāstīti iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos, kuriem pārstāvis pilnībā pievienojās.

Novērtējusi lietas materiālus kopsakarā ar lietas dalībnieku paskaidrojumiem, Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka AS "Air Baltic Corporation" sūdzība ir noraidāma.

No lietas materiāliem ir redzams, ka AS "Air Baltic Corporation" ir pārsūdzējusi tiesā KP 1999.gada 29.decembra lēmumu Nr.31 par soda naudas uzlikšanu LVL 158 354 apmērā par Konkurences likuma 15.panta 1.daļas nosacījumu pārkāpumu.

Šī sūdzība ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2001.gada 16.novembra spriedumu (pirmajā instancē) un ar Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2002.gada 7.jūnija spriedumu (otrajā instancē) ir noraidīta.

Ar Augstākās tiesas Senāta 2002.gada 9.oktobra lēmumu kasācijas tiesvedība, kas bija ierosināta saskaņā ar AS "Air Baltic Corporation" iesniegto kasācijas sūdzību, ir izbeigta, jo sūdzības iesniedzējs ir atsaucis par apelācijas instances tiesas spriedumu iesniegto kasācijas sūdzību. Tādejādi var secināt, ka AS "Air Baltic Corporation" ir piekritusi apelācijas instances tiesas spriedumam un tajā izteiktajiem argumentiem, līdz ar to administratīvais akts kļuvis neapstrīdams.

Administratīvā procesa likuma 87.pants nosaka, ka, ja administratīvais akts ir kļuvis neapstrīdams, tajā pašā lietā administratīvo procesu var uzsākt no jauna uz adresāta iesnieguma pamata, ja ir vismaz viens no šādiem apstākļiem:

- 1) ir mainījušies lietas faktiskie apstākļi, kuri bija par pamatu lēmuma pieņemšanai;

- 2) lietas tiesiskie apstākļi mainījušies adresātam par labu;
- 3) Eiropas Cilvēktiesību tiesa vai cita starptautiska vai pārnacionāla tiesa šajā lietā ir pieņēmusi nolēmumu, no kura izriet, ka administratīvais process jāsāk no jauna.

No iepriekš minētā likuma jēgas neizriet, ka pastāvot likumā norādītajiem apstākļiem administratīvais process noteikti jāuzsāk no jauna, bet ir noteikts, ka to var darīt.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka KP, pieņemot 2003.gada 11.marta lēmumu, nav pārkāpusi tiesību normas, jo KP kompetencē ir izlemt uzsākt vai neuzsākt no jauna administratīvo procesu, ja administratīvais akts ir kļuvis neapstrīdams, ko pamatoti spriedumā ir atzinusi pirmās instances tiesa.

Vairākas tiesu instances ir izvērtējušas naudas soda piemērošanas faktiskos un juridiskos aspektus un ir noraidījušas AS "Air Baltic Corporation" par 1999.gada 29.decembra KP lēmumu Nr. 31 iesniegto sūdzību. Tikai pēc apelācijas instances tiesas sprieduma minētais administratīvais akts kļuvis neapstrīdams. Līdz ar to civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka KP atteikums uzsākt no jauna administratīvo procesu lietā ir pamatots, tādēļ nav pamata arī atcelt 2003.gada 11.marta KP lēmumu Nr. 12.

Pamatojoties uz izklāstīto un vadoties pēc Administratīvā procesa likuma 87., 307.-309.pantiem, civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

Akciju sabiedrības "Air Baltic Corporation" sūdzību par Konkurences padomes 2003.gada 11.marta lēmumu Nr. 12 noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā trīsdesmit dienu laikā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Priekšsēdētāja: /paraksts/

Tiesneši: /divi paraksti/